

F. t. l. vedr. statens uddannelsesstøtte

Udgangspunktet i forbindelse med tildeling af støtte til hele uddannelser i udlandet var, som nævnt ovenfor, oprindeligt at give støtte til uddannelser, der ikke kunne tages i Danmark. Denne tanke er bevaret i begrænsningen af det eksisterende supplerende stipendium som tilskud til dækning af betaling for undervisning. Der kan således kun gives supplerende stipendium til en hel uddannelse i udlandet, hvis uddannelsen skønnes at dække et særligt erhvervsbehov i Danmark, og der ikke findes en uddannelse med samme erhvervsigte her. Det supplerende stipendium gives således kun til et meget begrænset antal uddannelser i udlandet.

De gældende regler om supplerende stipendium som tilskud til dækning af betaling for undervisning og støtte til hele uddannelser i udlandet fremgår af § 4, § 7, stk. 5 og 6, og § 11 i SU-loven og § 6, stk. 8, og kapitel 19 i SU-bekendtgørelsen nr. 349 af 20. april 2006, mens de gældende regler om uddannelsesstøtte til studieophold i udlandet som en del af en dansk uddannelse fremgår af § 65 i SU-bekendtgørelsen.

I de nordiske lande er videregående uddannelser som udgangspunkt gratis. I det øvrige Europa betales højst en moderat studieafgift på offentlige uddannelsesinstitutioner, undtagen i England, hvor studieafgiften både på offentlige og private universiteter og colleges ligger væsentligt over gennemsnittet i det øvrige Europa. I lande uden for Europa betales betydeligt højere studieafgifter.

3. Lovforslagets indhold

Med lovforslaget udvides uddannelsesstøtten med et udlandsstipendium, der giver flere uddannelsessøgende fra Danmark økonomisk mulighed for at tage et studieophold i udlandet som led i en dansk videregående uddannelse eller en hel uddannelse på kandidatniveau på en udenlandsk uddannelsesinstitution. Udlandsstipendiet er som udgangspunkt skattefrit. Hvis udlandsstipendium og legater fra anden side overstiger den studerendes faktiske betaling for studieafgiften, vil den studerende være skattepligtig af det overskydende beløb. Da ordningen kun omfatter uddannelsessøgende, der er studerende ved videregående uddannelser, benævnes de uddannelsessøgende lige som i ovennævnte aftaletekst i det følgende som studerende. Ordningen vil betyde, at de studerende kan tage såvel uddannelsesstøtte til dækning af leveomkostninger (SU) som en særlig, øremærket uddannelsesstøtte (udlandsstipendium) med til hel eller delvis finansiering af studieafgift til studieopholdet eller uddannelsen på kandidatniveau i udlandet.

Udlandsstipendiet gives til betaling af den faktiske studieafgift i udlandet, men kan højst svare til statstilskuddet eller bevillingen til den uddannelse i Danmark, som studieopholdet er en del af. For så vidt angår hele uddannelser på kandidatniveau i udlandet, kan udlandsstipendiet højst svare til statstilskuddet til en tilsvarende uddannelse i Danmark. Hvis betalingen er højere end det danske statstilskud eller bevilling, skal den studerende selv skaffe finansiering for resten af udgiften.

3.1. Ordningens udformning

Det foreslås, at der kan gives i alt to års udlandsstipendium. Udlandsstipendium kan bruges enten til studieophold som led i en dansk uddannelse eller til en hel uddannelse på kandidatniveau i udlandet eller fordeles mellem disse. Studerende ved uddannelser, der er udbudt efter bestemmelserne i lov om korte videregående uddannelser (erhvervsakademiuddannelser), kan dog højst få udlandsstipendium i ét år.

Det er et krav for at give udlandsstipendium, at den studerende opfylder betingelserne for at få SU efter de generelle regler, der gælder for henholdsvis retten til SU til studieophold i udlandet og retten til SU til en hel uddannelse i udlandet. For hele uddannelser i udlandet på kandidatniveau er det en yderligere betingelse, at den studerende har et tilstrækkeligt antal måneder med SU (stipendium eller slutlansrater) tilbage til at gennemføre uddannelsen i udlandet. Den studerende har dog mulighed for at fravælge klip.

Udlandsstipendiet er efter forslaget ikke gjort afhængigt af den studerendes indkomst. Det betyder, at der ikke foretages reduktion i udlandsstipendiet i forbindelse med indkomstkontrollen af SU. En nedsættelse af udlandsstipendiet i forbindelse med indkomstkontrol for det enkelte støtteår ville være u hensigtsmæssig, da udlandsstipendiet gives som tilskud til en faktisk betaling af studieafgift.

Det foreslås, at udlandsstipendiet tildeles foreløbigt, når den studerende opfylder betingelserne herfor. Udlandsstipendiet tildeles således forud med henblik på betaling af studieafgift.

Udlandsstipendiet tildeles først endeligt, når den studerende ved kvittering eller lignende har dokumenteret, at studieafgiften til studieopholdet eller uddannelsen på kandidatniveau er betalt til den udenlandske uddannelsesinstitution. Formålet er at sikre, at udlandsstipendiet er brugt efter hensigten. For uddannelser på kandidatniveau og studieophold, der har længere varighed end ét år, er den endelige tildeling af udlandsstipendium for det andet år af uddannelsesperio-